

**FUNDACJA INSTYTUT SPRAW
ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

International Scientific Conference

**INNOVATIVE RESEARCH OF LEGAL
REGULATION OF PUBLIC ADMINISTRATION**

June 16–17, 2017

**Lublin, Republic of Poland
2017**

International Scientific Conference “Innovative research of legal regulation of public administration”: Conference Proceedings, June 16–17, 2017. Lublin. 188 pages.

Chairman of the Organizing Committee of conference:
Yanush Nichiporuk, dr hab., profesor nadzwyczajny UMCS, Chairman of Board of Institute of Public Administration Affairs in Lublin.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

HISTORY OF PUBLIC LAW

Категорія «режим» у контексті правової теорії: трансформація науково-теоретичних поглядів Вакарюк Л. В.	7
Ретроспектива паритетної демократії: теоретико-правові засади Грицай І. О.	10
Трансформація суспільно-політичного та правового статусу українського селянства Російської імперії на початку XX ст. Корнюченко С. В.	13
Праворозуміння та верховенство права Митуська Л. Г.	16
Ціннісні основи права: сучасні підходи Медвідь Ф. М., Мельниченко Я. Б., Твердохліб А. І.	20

HUMAN RIGHTS LAW

Захист прав сиріт та безпритульних дітей в УРСР Андрухів О. І.	25
Звернення за соціальною допомогою як елемент суб'єктивного права малозабезпечених осіб Волюшин І. П.	29
Принцип 6 Конвенції о защите прав человека и основоположных свобод в контексте процедурно-процессуальной дилеммы при разрешении трудовых споров Колосов И. В.	34
Згода на шлюб: сучасний стан та перспективи розвитку під час ратифікації Україною Стамбульської конвенції про запобігання насильству Таран О. С.	37

INTERNATIONAL LAW

Правове регулювання забезпечення інформаційної безпеки мореплавства Благодельський С. В.	41
Деякі аспекти правового регулювання транскордонного співробітництва України Голубєва В. О.	45
Міжнародна торгівля послугами: специфіка визначення поняття Єліссєва О. А.	49

Захист прав громадян України під час влаштування на роботу за кордоном Комасюк І. С.	53
Некоторый анализ практики международных договоров на праукраинских территориях в период литовской оккупации Панфилова Ю. М.	56
EUROPEAN UNION LAW	
Місце принципу запобігання та обережності в екологічній політиці Європейського Союзу Качурінер В. Л.	61
Правовий аналіз публічної інформації українського законодавства та країн ЄС Костова Н. І.	65
The comparative aspects of legal regulation of child support of some EU countries Lypets L. V.	67
Європейські стандарти доступу до правосуддя з питань, що стосуються довкілля Степаненко Т. В.	70
Harmonization of provisions of the legislation of Ukraine on the moment of contract conclusion with law of the European Union Yarumovych U. V.	74
ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE	
Щодо доцільності заборони ввезення в Україну фальсифікованих товарів Білак Н. І.	78
Національне антикорупційне бюро України як суб'єкт зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж Білічак О. А., Писарчук Р. В.	82
Характеристика суб'єктного складу правовідносин щодо надання адміністративних послуг у сфері правоохоронної діяльності України Білоус В. Т., Циганов О. Г.	87
Правові засади державного регулювання у сфері транспорту в державах – членах Європейського Союзу Клинчук В. І.	90
Challenging issues on legal nature of Notary Chamber of Ukraine Krushelnytska H. L.	94

Деякі питання адміністративної юрисдикції суду за проектами нових процесуальних кодексів (частина 3: Господарський процесуальний кодекс України) Медведик Л. О.	98
Управлінське рішення омбудсмана: поняття та сутність Пузирна Н. С.	102
Щодо поняття адміністративних послуг в Україні Пузирний В. Ф.	105
Оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця в судовому порядку Розум І. О., Корженівська Т. В.	108
Закон України «Про виконавче провадження»: новації та окремі проблемні аспекти застосування Розум І. О., Логоша В. В.	111
Правові аспекти публічного адміністрування у сфері вищої освіти в Україні Уложенко В. М.	114
Управління закордонними справами в наукових працях дореволюційних учених у галузі адміністративного (поліцейського) права Федчишин С. А.	118
Актуальні питання юридичної відповідальності за перешкоджання професійній діяльності журналістів в Україні Шустрова К. В.	122
PUBLIC SERVICE LAW	
Приватне та публічне начало у сфері дії трудового права Величко Л. Ю.	126
Правова основа транспарентності судової влади в Україні Капля О. М.	130
Зибі печення службовим житлом: право чи обов'язок роботодавця? Тимофій Р. М.	134
Проблемні питання регулювання професійної діяльності державних службовців в Україні Циганчук Н. А.	138
FINANCIAL LAW	
Податкові перевірки як форма податкового контролю: сучасний стан та зміни Голоядова Т. О.	142

Правове регулювання спеціалізованих цільових фондів місцевого самоврядування в Україні Добровінський А. В.	146
Загальні (основні) положення доктрини «зняття корпоративної вуалі» Махінчук В. М.	150
Заробітна плата «в конвертах» як перешкода для сплати Єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в Україні Носарівська О. С.	153
Спроможні територіальні громади – основний напрям фінансової децентралізації Сударенко О. В.	157
Правові аспекти діяльності Національного банку України як суб'єкта публічного адміністрування Фукс Н. А.	161
MUNICIPAL LAW	
Політична відповідальність у місцевому самоврядуванні як чинник децентралізації влади: урахування досвіду європейських країн Тарасенко Т. М.	165
Проблеми оскарження рішень органів місцевого самоврядування в адміністративному судочинстві Ткаля О. В., Бор Р. С.	168
CRIMINAL LEGAL PROTECTION OF PUBLIC ADMINISTRATION	
Спеціальний суб'єкт злочину – особа, яка здійснює професійну діяльність із надання публічних послуг Броневицька О. М.	173
Główne przepisy współczesnych możliwości rozwiązania zadań sądowo-ekonomiczną ekspertyzą przy ujawnieniu finansowych naruszeń prawa Fedczyshyna W. W.	177
Кримінально-правові наслідки вчинення корупційних злочинів Шуп'яна М. Ю.	181

HISTORY OF PUBLIC LAW

КАТЕГОРІЯ «РЕЖИМ» У КОНТЕКСТІ ПРАВОВОЇ ТЕОРІЇ: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИХ ПОГЛЯДІВ

Вакарюк Л. В.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри публічного права

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

м. Чернівці, Україна

Поняття режиму за своєю природою багатогранне, у зв'язку з чим вживається в різних значеннях та контекстах. Зокрема, етимологічно, під поняттям «режим» (від фр. *regime*, лат. *regimen* – управління) розуміють: 1) державний лад, сукупність засобів, методів, способів здійснення влади; 2) строго встановлений розпорядок життя, праці; 3) система обов'язкових правил, вимог, норм, принципів, встановлених для певного виду діяльності; 4) умови діяльності, існування чого-небудь; 5) певний стан, положення, статус [1, с. 36].

Даний термін не має суто юридичного походження, але належить до числа базових понять правової думки у вигляді самостійних юридичних конструкцій. Дана обставина є прикладом трансформації міждисциплінарного поняття «режим» в категорії юридичного характеру, зокрема, такими є «державний режим», «політичний режим» та «правовий режим». Останні, в свою чергу, не тотожні між собою, оскільки несуть в собі різне змістовне та смислове навантаження.

Змістовно «режим» як феномен правової дійсності слугує особливим фактором функціонування різноманітних суспільних явищ. Водночас неюридична за своїм характером категорія «режим» має юридичну спрямованість. Зокрема, правова наука пропонує розглядати «режим» як порядок та соціальний режим деяких об'єктів або видів діяльності, закріплених правовими нормами і забезпеченими сукупністю юридичних засобів [1, с. 37]. На думку Е.Ф. Шамсумової, «режим» – це комплексне системоутворююче встановлення порядку, яке відображає реально існуючі суспільні відносини, які складаються у процесі життєдіяльності із взаємодії саморегулюючих і одночасно регулюючих підсистем у визначений проміжок часу на визначеній території і відносно визначеного об'єкта [4, с. 25].

Як вже було сказано, похідними від поняття «режим» є інші суміжні, але не тотожні поняття. Зупинимося конкретно на кожному з них.

Так, у науковій теоретико-правовій літературі під державним режимом розуміється сукупність використовуваних групами, класами чи верстами, які знаходяться при владі, методів та способів реалізації державної влади, визначений порядок функціонування держави [3, с. 45]. Поряд з даною категорією зустрічається і «політичний режим». Так, на думку В.І. Краснова, політичний режим – це порядок забезпечення ефективного функціонування політичної системи суспільства, що включає в себе систему правових і неправових заходів з метою створення сприятливих умов для успішної діяльності суспільно-політичних інститутів, характеризує всю багатогранність елементів політичної системи суспільства в дії [2, с. 199]. Якщо порівняти вищенаведені визначення понять, можна зробити висновок про акценти, покладені в основу кожного з них. Останні, в свою чергу, стосуються власне юридичного інструментарію, за допомогою якого реалізується чи то діяльність держави, чи політичної системи суспільства. Однак, визначення мети такої діяльності та характеру її спрямованості в межах даних категорій відсутнє. В контексті сказаного зауважимо, що використання власне термінів «державний режим» та «політичний режим» зумовлено існуванням різних типів праворозуміння.

Категорія правового режиму належить до числа базових понять сучасної правової теорії. Зважаючи на відсутність єдиного та однозначного визначення, яке б охарактеризувало сутність відповідного феномену в повній мірі, науці відомі численні наукові інтерпретації, що мають власну теоретичну основу та її обґрунтування. При цьому ключовим для теорії залишається те визначення та розуміння, що свого часу запропонував С.С. Алексєєв. Так, на думку науковця, «правовий режим можна розглядати як особливий порядок правового регулювання, виражений в комплексі правових засобів, що характеризують особливе поєднання між собою дозволів, заборон, а також позитивних зоб'язань, і які створюють особливу спрямованість регулювання» [4, с. 61].

Ідея, покладена в основу даного визначення, знайшла відображення в подальших наукових дослідженнях відповідної проблематики. Зокрема, сучасне формулювання правового режиму, на думку Е.Ф. Шамсумової виглядає наступним чином. Правовий режим – це закріплене в нормах права особливе поєднання юридичного інструментарію (юридичних засобів), яке характеризується наявністю визначених умов, конкретністю (визначеністю) суспільних відносин, і яке переслідує сприятливу, корисну для суспільства і держави ціль [4, с. 69].

Таким чином, з урахуванням вищенаведених положень в контексті даного аналізу зроблено наступний висновок. Категорія «режим» має неюридичне походження, однак, її змістовне наповнення та сутнісне розуміння сприяло ши-

рокому використанню відповідного феномену в рамках правового життя. Міждисциплінарний та багатозначний характер «режиму» зумовив функціонування суміжних, але не тотожних понять, якими, в свою чергу, є державний, політичний та правовий режими. Дослідження кожного з них в рамках конкретного аналізу не має на меті визначити ступінь домінування та доцільності того чи іншого поняття. Навпаки, їх існування дає можливість прослідкувати еволюцію розвитку різних типів праворозуміння, сформувати комплексне уявлення про кожне з даних явищ, та слугує теоретичною базою та науковим доробком для подальших наукових досліджень з приводу використання категорії «режим» в тій чи іншій галузі права.

Література:

1. Адабаш О.В. Поняття, сутність та ознаки адміністративно-правових режимів / О. В. Адабаш // Європейські перспективи. – 2013. – № 12. – С. 36-40.
2. Кудрявцев Ю.А. Политические режимы: критерии классификации и основные виды / Ю.А. Кудрявцев // Правоведение. – 2002. – № 1(240). – С. 195-205.
3. Назаренко О.А. Політичний режим: сучасний погляд юридичної теорії / О.А. Назаренко // Порівняльно-аналітичне право. – 2014. – № 2. – С.44-47.
4. Шамсумова Э.Ф. Правовые режимы: теоретический аспект: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. / Шамсумова Эмма Файсаловна. – Екатеринбург, 2001. – 213 с.

International Scientific Conference

Innovative research of legal regulation of public administration

June 16–17, 2017

**FUNDACJA INSTYTUT SPRAW
ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

Tulipanowa str., 47, 20-827 Lublin

Tel: (081) 742-68-53

www.isaplublin.pl

e-mail: kontakt@isaplublin.pl

Passed for printing 30.06.2017. Format 60x84/16.

Offset paper. Times New Roman Font. Digital printing.

Conventional printed sheets 10,39. Print run 100 copies. Order № 0514-218.